

Beleidsplan Veilige Kerk

Inhoudsopgave

<u>Inleiding</u>	<u>3</u>
<u>1. Preventiebeleid van de Andreaskerk Putten</u>	<u>4</u>
<u>2. Handreiking voor vrijwilligers</u>	<u>6</u>
<u>Een veilige gemeente</u>	<u>6</u>
<u>Bewustwording</u>	<u>6</u>
<u>3. Proces aanvraag VOG binnen Andreaskerk</u>	<u>7</u>
<u>Wat is een VOG en waarom is een VOG van belang?</u>	<u>8</u>
<u>Hoe gaat de aanvraag van gratis VOG's?</u>	<u>8</u>
<u>Hoe gaat de aanvraag van VOG's waarvoor betaald moet worden?</u>	<u>8</u>
<u>Dit aanvragen en beheren kost veel tijd. Wat is een goede werkwijze?</u>	<u>8</u>
<u>Wat als iemand geen VOG krijgt?</u>	<u>9</u>
<u>VOG's geven schijnzekerheid. Waarom zouden we die aanvragen?</u>	<u>9</u>
<u>4. Zes aandachtspunten voor de vrijwilliger</u>	<u>10</u>
<u>5. Gedragscode van de Andreaskerk Putten</u>	<u>12</u>
<u>Gedragscode in makkelijk Nederlands</u>	<u>14</u>
<u>6. Vertrouwenspersonen</u>	<u>16</u>
<u>7. Meldings- en klachtenprocedure</u>	<u>17</u>
<u>1. Algemeen</u>	<u>17</u>
<u>2. Mogelijke signalen</u>	<u>17</u>
<u>3. Een melding bij de plaatselijke vertrouwenspersoon volgens het plaatselijk meldprotocol.</u>	<u>18</u>
<u>8. Veelgestelde vragen</u>	<u>19</u>
<u>Veelgestelde vragen over de VOG voor vrijwilligers</u>	<u>20</u>
<u>Veel gestelde vragen over de Vertrouwenspersonen</u>	<u>22</u>
<u>Bijlagen</u>	<u>25</u>
<u>Bijlage 1: Samenvatting proces VOG-aanvraag</u>	<u>25</u>
<u>Bijlage 2: Gedragscode van de Andreaskerk Putten</u>	<u>26</u>
<u>Bijlage 3: Functieomschrijving vertrouwenspersonen in de Andreaskerk in Putten</u>	<u>28</u>

Inleiding

Het lijkt zo vanzelfsprekend: in de kerk voel je je veilig. Leden behandelen elkaar met respect. Mensen met speciale taken en opdrachten maken geen gebruik van hun machtspositie ten koste van anderen. Kinderen en jongeren kunnen ongestoord meedoen. Zo zou het moeten zijn en zo is gelukkig vaak de realiteit.

Maar helaas gaat dat niet altijd en overal op. Ongewenste intimiteiten en situaties van misbruik komen ook in kerken voor.

In de Andreaskerk willen we dat iedereen zich veilig voelt, zowel leden als niet-leden, kinderen, jongeren en ouderen.

De kerkenraad van de Andreaskerk heeft een commissie Veilige Kerk in het leven geroepen. Deze commissie bestaat uit 4 leden:

- Danielle Roordink
- Joop Kok
- Gerlof Koopmans
- Pauline Schraven

De opdracht voor de commissie is:

- De commissie schrijft een beleid waarin staat beschreven hoe de bewustwording gecreëerd en vergroot kan worden en hoe we als gemeente de aandacht voor een veilige gemeente vasthouden.
- De commissie zal gedragscodes/omgangsregels opstellen.
- De commissie stelt een zogenaamd aanstellingsbeleid op voor vrijwilligers.
- De commissie adviseert over hoe we de, al aangestelde, vertrouwenspersonen bekendmaken binnen de gemeente. Welke communicatiemiddelen gebruiken we hier als gemeente voor?
- De commissie beschrijft voor welke personen een VOG aangevraagd zal moeten worden. De daadwerkelijke aanvraag wordt niet door de commissie gedaan.
- De commissie beschrijft hoe melden binnen de gemeente mogelijk is, ook bij vermoedens.

Bij deze willen we de Protestantse Kerk Amsterdam bedanken dat zij hun documenten voor ons beschikbaar hebben gesteld. Deze hebben wij als een prettige leidraad kunnen gebruiken.

Dit beleidsplan is op 28-11-2024 vastgesteld door de kerkenraad van de Andreaskerk.

1. Preventiebeleid van de Andreaskerk Putten

We willen graag een veilige kerk zijn. Dat vraagt voortdurende aandacht. Ons preventiebeleid beschrijft hoe we het thema “veilige kerk” op de agenda zetten en houden.

Hoe werkt de Andreaskerk Putten aan een Veilige Kerk?

We willen graag dat iedereen zich veilig voelt binnen de Andreaskerk in Putten. Dat doen we op de volgende manieren:

Aanstellingsbeleid en informatiebijeenkomst

Voordat je een taak op je neemt, voeren we een kennismakingsgesprek. Het kennismakingsgesprek vindt plaats met de coördinator van de groep/ geleding. Dat doen we ook als we je al kennen. In dat gesprek bespreken we wat wij van jou verwachten en wat jij van ons verwacht. We vragen je waarom je deze taak wilt doen en welke ervaring je al hebt. Verder bespreken we de gedragscode.

Tijdens vergaderingen van jullie groep komt het thema veilige relaties regelmatig aan bod. Je kunt dan vragen stellen en ervaringen delen. Dat kunnen ook ervaringen zijn waarbij je niet helemaal goed wist wat je moest doen, of iets dat je zelf hebt gezien of meegemaakt. Door het samen te bespreken, leren we hoe we ons (vrijwilligers)werk zo goed mogelijk kunnen doen.

Verder organiseren de vertrouwenspersonen een informatiebijeenkomst over dit thema.

Voor vrijwilligers die al actief zijn, wordt een VOG aangevraagd.

Tijdens het eerste overleg van het nieuwe seizoen wordt de gedragscode besproken.

Gedragscode

We hebben een gedragscode gemaakt. Daarin staat hoe we met elkaar omgaan. Dat gaat over seksueel grensoverschrijdend gedrag, maar ook over andere vormen van ongewenst gedrag. Voorbeelden zijn: machtsmisbruik, geheimhouding, pesten, omgaan met geld en omgaan met goederen van anderen. Onze gedragscode is gebaseerd op de gedragscode van In Veilige Handen en de Beroepscode en gedragsregels voor Predikanten en Kerkelijk Werkers. Als je een taak op je neemt, wordt de gedragscode met je besproken.

De gedragscode wordt jaarlijks besproken in een vergadering van elke geleding. Wat betekent deze gedragscode voor de doelgroep waar wij voornamelijk mee te maken hebben? Heeft een deelnemer een situatie uit de praktijk om te bespreken?

Verklaring Omtrent Gedrag

Als je met kwetsbare doelgroepen (hieronder vallen kinderen, ouderen en mensen met een beperking) werkt, vragen we je om een Verklaring Omtrent Gedrag. Dat geldt voor professionals, maar ook voor vrijwilligers. Ook als je verantwoordelijk bent voor het geld van de kerk moet je een VOG inleveren.

Het gaat dus om de volgende rollen binnen de Andreaskerk:

- Beheerder
- Kerkrentmeester
- Ouderling

- Diaken
- Jeugdwerker
- Pastoraal medewerker
- Penningmeester
- Vrijwilliger Kerkelijk bureau
- HVD
- De autorijdienst
- Vertrouwenspersoon
- Leiding Alpha/ volwassencatechese

Vrijwilligers kunnen in de meeste gevallen gratis een VOG aanvragen. Hoe het aanvragen van een VOG in zijn werk gaat lees je op blz 6.

Als je professional bent, zorgt het Kerkelijk Bureau voor de VOG-aanvraag. Hier zijn kosten aan verbonden die je kunt declareren.

Vertrouwenspersonen

Als je te maken krijgt met ongepast gedrag, kun je terecht bij onze vertrouwenspersonen. Ook als je denkt dat je je ongepast hebt gedragen, kun je contact opnemen met de vertrouwenspersonen. Zij helpen je om te bedenken wat je het beste kunt doen.

We hebben twee vertrouwenspersonen. Een mannelijke en een vrouwelijke vertrouwenspersoon. Zij zijn sparringpartner van elkaar. De vertrouwenspersonen hebben geheimhoudingsplicht. [Ontmoet onze vertrouwenspersonen en ontdek wat zij voor jou kunnen betekenen.](#)

Folders en ander informatiemateriaal

Per oktober 2024 zal op de website van onze kerk informatie te vinden zijn over het thema “Veilige Kerk”.

- Wat betekent het om op een goede en veilige manier met elkaar en anderen te werken?
- Hoe gaan we om met de gedragscode?
- Wat moet ik doen als ik grensoverschrijdend gedrag meemaak of zie gebeuren?
- Hoe kan ik het thema “Veilige Kerk” bespreekbaar maken?

2. Handreiking voor vrijwilligers

Als je vrijwilliger bent in de Andreaskerk moet je je veilig voelen. Of je nu ambtsdrager bent, penningmeester, lid van een commissie, leidinggevende van de kinderkerk of bijvoorbeeld Follow. Op alle 'vrijwillige posities' in de Andreaskerk moeten mensen zich veilig voelen.

Als er toch iets gebeurt wat als onveilig wordt ervaren, zoals een arm om je heen die heel onprettig voelt, een intimiderende houding, een ruzie die escaleert, een seksuele toespeling of zelfs handeling of je ziet/signaleert dat het een ander overkomt, kun je daar je ogen voor sluiten, de andere kant op kijken of er niet aan denken. Maar het is beter om te weten wat je kunt doen. Bijvoorbeeld erover praten met een van de twee onafhankelijke vertrouwenspersonen, die zijn aangesteld door de Andreaskerk voor dit soort situaties.

Een veilige gemeente

De Andreaskerk Putten heeft een beleid dat gericht is op een zorgvuldige manier van omgaan met elkaar. Het is belangrijk dat je als vrijwilliger daarvan op de hoogte bent. Informatie hierover vind je op de website.

Bewustwording

Regels of beleid kunnen een veilig klimaat in de kerk niet garanderen. Het vraagt om bewustwording van wat zorgvuldig omgaan met elkaar betekent. Een belangrijke bouwsteen voor een Veilige Kerk is je realiseren dat er per definitie sprake is van ongelijke machtsverhoudingen in een gemeenschap. Of we het nu willen of niet. Betaalde krachten hebben een andere positie dan vrijwilligers en ambtsdragers een andere dan gemeenteleden zonder ambt. Hoe integer we onze rol ook vervullen en hoezeer we ook met elkaar omgaan op basis van gelijkwaardigheid, onze positie brengt automatisch een bepaald gezag, een zekere afhankelijkheid of een voortrekkersrol met zich mee. Dat kan effect hebben op hoe we met elkaar omgaan. Durf je 'nee' te zeggen? Durf je uit te spreken wat je als ongemakkelijk of grensoverschrijdend ervaart in de omgang met anderen?

Zeggen 'dat het allemaal bij ons in de kerk niet gebeurt' klinkt niet geloofwaardig. Grensoverschrijdend gedrag gebeurt overal. Als vrijwilligers in de kerk dienen we ons hier bewust van te zijn en er in ons doen en laten op te letten en rekening mee te houden. Dit vraagt:

- Erkennen dat grensoverschrijdend gedrag ook in onze kerk kan voorkomen.
- Er bewust van zijn dat iedereen het recht heeft zich veilig te voelen en wij daar samen zorg voor kunnen dragen.
- Dat wij de aandacht voor dit onderwerp moeten leren vasthouden. Het kost wat extra inzet om onderlinge veiligheid bespreekbaar te blijven maken. Eenmaal per jaar wordt in elke geleding gesproken over hoe we 'veilig kerk zijn'. Gaan we zorgvuldig met elkaar om, wat gaat goed en wat kan beter? De ouderlingen zijn verantwoordelijk om deze opdracht te delegeren.

3. Proces aanvraag VOG binnen Andreaskerk

Verkort stappenplan o.b.v. info PKN en uitwerking door Prot. Kerk Amsterdam (PKA).

- 1) Kerkenraad: Invoeren/online publiceren preventiebeleid en dit daadwerkelijk in praktijk toepassen
- 2) Kerkenraad: Voorlichting over preventiebeleid en invoeren VOG binnen gemeente (na verloop van tijd herhalen)
- 3) Kerkrentmeesters: Aanvraag toelating Regeling Gratis VOG via Justis (eHerkenning en KvK-nummer vereist)
- 4) Kerkrentmeesters: Aanwijzen **coördinator aanvraag gratis VOG** (bijv. vrijwilliger op Kerkelijk Bureau)
- 5) Kerkenraad: Opstellen van lijst met functies/rollen waarvoor VOG is vereist (en check onderscheid gratis/betaald VOG, zie [info over screeningsprofielen](#))
- 6) Elke club/geleding:
Per club/geleding **rol/contactpersoon VOG** aanwijzen (bijv. voorzitter of secretaris) die binnen de eigen groep toeziet op communicatie over VOG en doorgeven info voor aanvraag VOG's aan coördinator VOG
> Bij PKA gebruikt men hiervoor een [online formulier](#) (kan ook in ons geval op de website worden meegenomen)

Bestaande vrijwilligers:

Na communicatie over invoer VOG van elke vrijwilliger toestemming/info vragen t.b.v. aanvraag en doorgeven aan coördinator VOG.

Vaststellen: is er een overgangperiode voor implementatie gedragscode/regels vanuit preventiebeleid?

Nieuwe vrijwilligers:

Als iemand zich meldt om vrijwilliger te worden, volgt er een kennismakingsgesprekje met leiding van de club/geleding waarin ook uitleg wordt gegeven over preventiebeleid/VOG (PKA bespreekt ook de gedragscode en wijst op vertrouwenspersonen).

In overleg met/na akkoord van vrijwilliger wordt VOG aangevraagd via coördinator VOG. Afhankelijk van de uitkomst kan de vrijwilliger al dan niet actief worden.

- 7) Coördinator gratis VOG: verwerken/klaarzetten aanvragen via website van Justis
- 8) Vrijwilliger: indienen aanvraag via e-mail van Justis
- 9) Vrijwilliger: na ontvangst VOG > opsturen/inleveren exemplaar bij coördinator VOG
> Let op! De hele aanvraagprocedure neemt best wat tijd in beslag. Het duurt na een aanvraag doorgaans 2-4 weken voordat de VOG binnen is; houd hier rekening mee bij de inzet van vrijwilligers!
- 10) Coördinator VOG: verwerken VOG in administratie en contactpersoon club/geleding informeren
- 11) Coördinator VOG: geldigheid ingeleverde VOG's in de gaten houden (voorstel geldigheidsduur: 4 jaar, gelijk aan ambtstermijn ouderling/diaken) en eventueel vernieuwing VOG in gang zetten

In bijlage 1 is een schematisch overzicht te vinden m.b.t. wie doet wat, wanneer voor de VOG-aanvraag.

Wat is een VOG en waarom is een VOG van belang?

Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring waaruit blijkt dat gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie in de samenleving. De aanvrager wordt gescreend op het hebben gepleegd van strafbare feiten.

VOG's zijn vooral belangrijk voor vrijwilligers en beroepskrachten die met kwetsbare groepen werken (minderjarigen, verstandelijk beperkten, mensen in een afhankelijkheids situatie); een-op-eencontacten hebben; met vertrouwelijke gegevens (persoonsregistratie) omgaan; met financiën omgaan. Met het overleggen van een VOG geeft de gemeente aan de leden het signaal af sociale veiligheid belangrijk te vinden en hiervoor verantwoordelijkheid te nemen.

Hoe gaat de aanvraag van gratis VOG's?

- De aanvraag kan gedaan worden voor vrijwilligers/ambtsdragers die met kwetsbare mensen werken of leidinggevende taken hebben (screeningsprofielen 84 en 85). Meer informatie over de screeningsprofielen is te vinden op [de site van het Ministerie van Justitie en Veiligheid](#).
- De gemeente dient preventief beleid ter voorkoming van grensoverschrijdend gedrag te hebben en dit beleid ook in de praktijk uit te oefenen.
- De gemeente dient een Kamer van Koophandel nummer hebben én toegang tot de overheid via E-herkenning niveau 1
- De vrijwilliger moet beschikken over DigiD
- De aanvraag gaat via: <https://aanmelden.gratisvog.nl/>

Hoe gaat de aanvraag van VOG's waarvoor betaald moet worden?

Voor vrijwilligers/ambtsdragers die niet in aanmerking komen voor een gratis VOG (screeningsprofielen 11, 12, 21 en 22) en beroepskrachten gaan de aanvraag via [Justis](#).

Voor mensen zonder mailadres en/of DigiD is aanvragen via de burgerlijke gemeente ook een mogelijkheid. Dat is dan niet gratis. Zie de website van de burgerlijke gemeente.

Dit aanvragen en beheren kost veel tijd. Wat is een goede werkwijze?

De kerkenraad benoemt iemand die dit coördineert. Het werk kan goed vanuit huis via de computer gedaan worden. Deze coördinator krijgt van degenen die een vrijwilliger benoemen te horen dat er een VOG aangevraagd moet worden en vraagt die aan bij Justis, zie de vorige vraag. De vrijwilliger krijgt een link van Justis om de aanvraag verder in te vullen en geeft de VOG na ontvangst aan de VOG-coördinator. De coördinator houdt een administratie bij van de aanvragen. Het is goed af en toe stil te staan wanneer een hernieuwde aanvraag nodig zou zijn.

Wat als iemand geen VOG krijgt?

Het kan zijn dat iemand geen VOG kan overhandigen. De kans is niet groot, maar wel aanwezig. Wanneer dit blijkt, zorg dan voor pastorale zorg voor deze persoon.

De terugkijktermijn voor een VOG is 4 jaar. Er zijn echter uitzonderingen. Voor zedendelicten geldt een onbeperkte terugkijktermijn. Voor jongeren tot 23 jaar geldt een terugkijktermijn van 2 jaar, behalve als er sprake is van zedendelicten of zware geweldsdelicten. Het is mogelijk dat een aanvrager wel een VOG krijgt voor de ene functie, maar niet voor de andere. Een HALT-maatregel is geen reden voor het weigeren van een VOG.

VOG's geven schijnzekerheid. Waarom zouden we die aanvragen?

Een VOG geeft geen garantie dat iemand geen fout gedrag heeft vertoond of zal vertonen. Iemand kan een strafbaar feit hebben gepleegd waarover geen aangifte bij de politie is gedaan. Of: een strafbaar feit heeft niet tot een veroordeling door de strafrechter geleid. Dan krijgt die persoon toch een VOG. Een VOG wordt aan ongeveer twee op de duizend personen geweigerd. Dus helemaal voor niets is het niet. Bovendien creëert het feit dat om een VOG wordt gevraagd bij de betrokkenen een moment van bewustwording: iemand gaat met kwetsbare mensen werken.

4. Zes aandachtspunten voor de vrijwilliger

De Andreaskerk Putten richt zich op het stimuleren van gewenst gedrag en het voorkomen van ongewenst gedrag. Er zijn zeven aandachtspunten die je als vrijwilliger daarbij kunnen helpen.

1. Vertrouwenspersonen

Je weet hoe je de twee vertrouwenspersonen van de Andreaskerk Putten kunt bereiken: voor jezelf of om anderen naar hen door te verwijzen.

2. Gedragscode

Je kent de gedragscode van de Andreaskerk Putten. Naast bewustzijn en fijngevoelige communicatie is het goed om als kerk een duidelijk beleid te hebben omtrent de veilige omgang. Wat wordt van mij in bepaalde situaties verwacht als ik vrijwilliger wordt? Voor predikanten en kerkelijk werkers is er een door de synode vastgestelde gedragscode. Voor onze onderlinge relaties in de kerk en ook voor het uitoefenen van een vrijwilligerstaak geldt de gedragscode van de Andreaskerk Putten. Allerlei omgangsvormen, ook vormen van misbruik van macht, zoals seksuele intimidatie, agressie, geweld, discriminatie, pesten en gebrek aan integriteit, zijn daarin terug te vinden. Deze gedragscode kun je gebruiken bij het ter sprake brengen van dit onderwerp in jouw vrijwilligersgroep. Je vindt de gedragscode in dit beleidsplan (zie blz. 12) en op de website.

3. Starten kennismakingsgesprekken

Elke vorm van vrijwilligerswerk voor de kerk begint, als het goed is, met een kennismakingsgesprek. Bijvoorbeeld met een coördinator van de kinderkerk of de voorzitter van de pastorale raad.

Hierbij wordt besproken wat de vrijwilligerstaak, die je wilt gaan beoefenen, van je vraagt: hoeveel tijd en inzet nodig is en hoe het werk is georganiseerd. Tot slot wordt bekeken of je er geschikt voor bent. Daarna wordt samen met jou de gedragscode doorgenomen en onderteken jij als vrijwilliger de gedragscode. Een belangrijke stap als het gaat om (preventieve) bewustwording van hoe we zorgvuldig met elkaar willen omgaan. Deze ondertekende gedragscode wordt digitaal bewaard bij het Kerkelijk Bureau.

4. Veilige Kerk op de agenda

Maak als vrijwilliger het thema 'veiligheid' met enige regelmaat onderwerp van gesprek. Doe dat in de teams waarin je participeert. Dat kan de werkgroep pastoraat zijn of het kinder- en jongerenwerk, de catechese, het overleg met de kerkrentmeesters, clubwerk of de kerkenraad. Elk jaar staat het onderwerp Veilige Kerk op de agenda. Bij de start van een seizoen: Hoe gaan we met elkaar om? Wat gaat goed en wat kan beter? Waar gaan we komend jaar op letten? Ook goed om aan het eind van het jaar met elkaar te evalueren of in een uitwisseling over hoe om te gaan met lastige situaties. Luister naar ieders inbreng en deel ervaringen en vragen. Gebruik hiervoor de gedragscode of een thema daaruit: bijvoorbeeld geheimhouding of aanraking/intimiteit. Hoe gaan we daarmee om, wat gaat goed, wat kan beter?

5. Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) nodig?

Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) is vereist voor vrijwilligers en beroepskrachten die met kwetsbare groepen werken. De overheid rekent daaronder: minderjarigen, verstandelijk beperkten, afhankelijkheidssituaties in pastoraat of bij mensen die in contact staan met de diaconie en medewerkers die met vertrouwelijke gegevens en financiën omgaan. Afhankelijk van je taak zal de kerkenraad of wie verantwoordelijkheid draagt voor het werk wat je doet je vragen een VOG aan te vragen. Dat gebeurt via het Kerkelijk Bureau van de Andreaskerk. Voor vrijwilligers kan hij of zij de VOG gratis aanvragen via de website.

6. Praat erover

Meestal lopen mensen niet te koop met hun ervaringen van onveiligheid. Er rust een taboe op het bespreken van onderwerpen als seksueel misbruik of ongewenste intimiteiten. Maar ook andere vormen van onveiligheid zijn op z'n zachtst gezegd spannend om aan te kaarten. Denk bijvoorbeeld aan situaties waarin iemand met verbaal geweld of agressief gedrag gehoorzaamheid afdwingt. Of aan iemand die zijn of haar positie gebruikt voor eigenbelang ten koste van anderen. Als er wordt gezwegen kan dat de indruk wekken dat alles goed gaat. 'We krijgen nooit klachten, dus bij ons komt het niet voor', is een overtuiging die (te) gemakkelijk gemeengoed kan worden. Taboes doorbreken doe je samen.

5. Gedragscode van de Andreaskerk Putten

Als Andreaskerk Putten willen we ons gedrag laten passen bij de boodschap van het christelijk geloof. Gedrag dat hierbij past, willen we bevorderen. Gedrag dat hiermee strijdig is en grenzen overschrijdt, willen we bestrijden.

Deze houding willen we in gedragsregels vormgeven voor de organisatie als geheel en voor elke professionele en vrijwillige medewerker – ambtsdrager of niet-ambtsdrager. We verbinden ons daarom nadrukkelijk aan de volgende gedragsregels. Hierop zijn we voor iedereen binnen en buiten onze kerkgemeenschap aanspreekbaar.

1. **Veilige omgeving**

We werken met elkaar en anderen aan een omgeving en een sfeer waarbinnen iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt. Zo creëren we een plek waar het goed verblijven en geloven is. Ook als deze gedragscode geen direct en duidelijk antwoord geeft, blijft dit de leidraad voor ons handelen.

2. **Respect**

We respecteren elkaar en anderen. We benaderen niemand op een manier die hen in hun geestelijke en lichamelijke waardigheid en integriteit aantast. Dit geldt in het bijzonder voor minderjarigen en andere kwetsbaren. Extra zorgvuldig zijn we bij pastorale en diaconale contacten.

3. **Privacy**

We dringen niet verder door in het privéleven van mensen dan functioneel noodzakelijk is. Bovendien zijn we terughoudend met het binnengaan van ruimtes waar mensen zich om privéredenen bevinden. Dat geldt zowel in onze eigen gebouwen als elders – bij kleedkamers, slaapkamers, sanitaire ruimtes en dergelijke.

4. **Geheimhouding**

We gaan zorgvuldig om met de gegevens die we van elkaar en anderen ontvangen. We houden geheim wat ons in vertrouwelijkheid is meegedeeld en overleggen hierover alleen als de betrokkene daar geen bezwaar tegen heeft. Als geheimhouding schadelijk of gevaarlijk is voor betrokkene of anderen, of als de wet anders eist, vervalt deze regel.

5. **Lichamelijke integriteit**

We raken elkaar en anderen niet aan op een manier die ongewenst is of waarvan je kunt verwachten dat die seksuele of erotische gevoelens kan oproepen. Ook in ons taalgebruik vermijden we dit. We spreken af dat alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen een meerderjarige medewerker en minderjarigen tot 16 jaar onder geen beding geoorloofd zijn.

6. **Persoonlijke integriteit**

We respecteren de rechten die ieder mens heeft vanuit wetgeving of geloof. We vermijden elk gedrag (verbaal en non-verbaal) dat bij anderen gevoelens oproept van agressie, geweld, discriminatie, pesten of buitensluiting.

7. Geld en bezittingen

We vermijden elke vorm van belangenverstrengeling, in het bijzonder op financieel terrein. Met giften gaan we zorgvuldig om, zowel bij het aannemen als doorgeven. Grote giften weigeren we of bespreken we met het bevoegd gezag (diaconie/ kerkrentmeesters) voordat we ze aannemen. We gaan eerlijk en integer om met de eigendommen die niet van onszelf zijn, maar van een ander of van de kerk als organisatie.

8. Onderlinge zorg

We zetten ons in om elkaar en anderen te beschermen tegen elke vorm van ongewenst gedrag. We spreken elkaar daar actief op aan. Bij ongewenst gedrag of als we twijfelen over gedrag van onszelf of een ander, zoeken we contact met een vertrouwenspersoon van de Andreaskerk voor nader beraad. Dat doen we ook bij gedrag waarvan we zeker weten dat het strijdig is met deze gedragscode.

Deze gedragscode is op 28-11-2024 vastgesteld door de Algemene Kerkenraad van de Andreaskerk te Putten.

5.1. Gedragscode in makkelijk Nederlands

De kerk vindt het belangrijk dat ons gedrag past bij het christelijk geloof. Daarom heeft de kerk regels afgesproken. Die gelden voor iedereen:

- voor gasten
- voor bezoekers
- voor vrijwilligers
- voor mensen die in de kerk werken
- voor mensen die bij de kerk horen

Hieronder staan de regels in makkelijk Nederlands. De echte regels kun je [hier](#) lezen.

1. We zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt

Dit is de belangrijkste regel. Als er iets gebeurt waar geen regel voor is, kijken we naar deze regel.

2. We respecteren elkaar

Voor kinderen en andere kwetsbare mensen hebben we extra respect.

3. We geven elkaar privacy

Als iemand iets niet wil vertellen, is dat goed.

Je komt alleen bij iemand thuis, als die het aan jou gevraagd heeft.

Als iemand op de WC zit, ga je daar niet naar binnen. Dat doe je ook niet als iemand zich omkleedt.

Ook uit slaapkamers blijf je weg.

4. Geheimen bewaren

Als iemand zegt dat je iets geheim moet houden, dan doe je dat.

Maar als je een geheim hoort dat gevaarlijk is voor iemand, dan mag je dat met de dominee, de vertrouwenspersoon of je begeleider bespreken. Bijvoorbeeld:

- Als iemand wordt geslagen of mishandeld
- Als iemand wordt gepest
- Als iemand zelfmoord wil plegen
- Als in de wet staat dat je iets moet vertellen

5. Geen seks enzo

Je raakt mensen niet op een seksuele manier aan. Je zegt ook geen seksuele dingen.

6. Geen geweld, geen discriminatie, niet pesten

Iedereen mag meedoen. We vechten niet. We schelden niet. We discrimineren niet.

7. Niet stelen en geen dure cadeaus

Als je een duur cadeau (bijv. duurder dan 50 euro) krijgt, moet je dat eerst bespreken met je begeleider of de kerkenraad.

Je mag geen geld of spullen van iemand afpakken.

En je mag ook niet om geld of spullen vragen.

8. Elkaar helpen

Als iemand zich niet veilig voelt, help je die persoon. Je gaat dan bijvoorbeeld naar je begeleider, de dominee of de vertrouwenspersonen.

Als je ziet dat iemand zich niet aan deze regels houdt, zeg je dat tegen die persoon.

6. Vertrouwenspersonen

Binnen de Andreaskerk hebben we twee vertrouwenspersonen.

In bijlage 2 is de functieomschrijving van de vertrouwenspersonen te lezen.

Het is van groot belang dat mensen de vertrouwenspersonen weten te bereiken.

Hiervoor maken we gebruik van de volgende communicatiekanalen:

- In de hal

Een poster met een foto van beide vertrouwenspersonen, namen en het mailadres en daarnaast zal de poster zichtbaar worden op het scherm in de hal.

- website

Een foto van beide vertrouwenspersonen en het mailadres om ze te bereiken. Daarnaast een filmpje maken waarin ze zich voorstellen.

- Scipio app

Foto, namen en mailadres

- Beamer

Foto, namen en mailadres

De vertrouwenspersonen zijn per mail te bereiken: vertrouwenspersoon@andreaskerkputten.nl

7. Meldings- en klachtenprocedure

EEN VEILIGE GEMEENTE; MELDINGEN OVER GRENSOverschrijdend GEDRAG IN DE GEMEENTE VOLGENS HET PROTOCOL VAN DE PROTESTANTSE KERK

1. Algemeen

Dit model is bedoeld voor plaatselijke gemeenten van de Protestantse Kerk als onderdeel van hun beleid voor een veilige gemeente. Die gemeente kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten geen misbruik van hun machtspositie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad heeft daarvoor een beleid opgesteld, waar een meldprotocol onderdeel van is.

Het meldprotocol geeft de gemeenteleden inzicht in wat er gebeurt als ze een melding doen. Het protocol wordt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad opgesteld en is via de communicatiemiddelen van de gemeente gemakkelijk te vinden.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen van de kerkelijke gemeente terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen ook bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente proactief iemand benaderen. Allereerst biedt de vertrouwenspersoon een luisterend oor. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, bemiddelen en bijstaan in aangiftes en bij klachtenprocedures.

Gemeenteleden kunnen ook terecht bij de kleine kerkenraad (via de scriba). Bijvoorbeeld als ze een klacht over iemand willen indienen en geen gebruik willen maken van de vertrouwenspersoon.

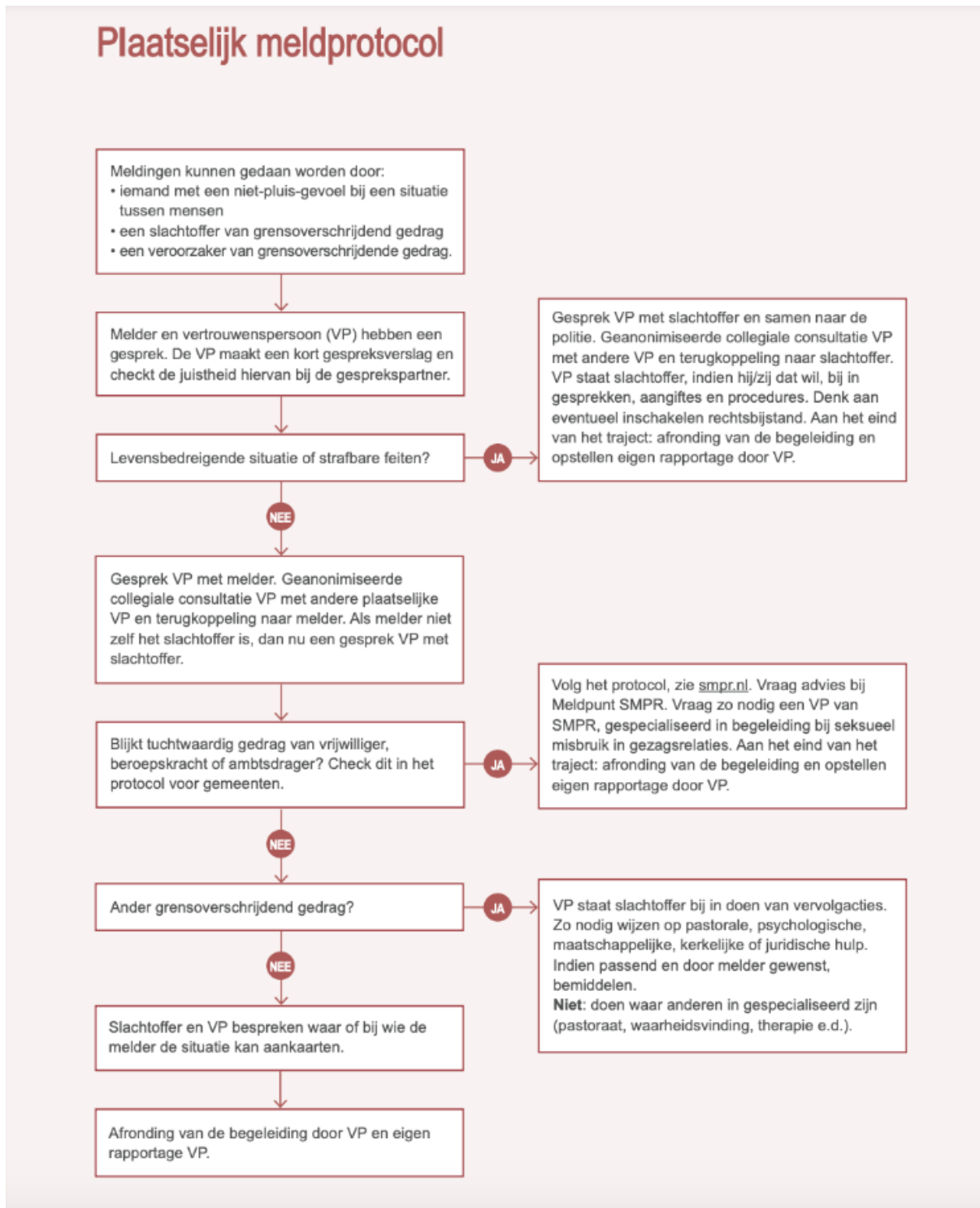
2. Mogelijke signalen

Je kunt onder andere denken aan:

(wees zorgvuldig, niet alles duidt op grensoverschrijdend gedrag):

- Iemand wil niet meer met een activiteit meedoen en wil niet aangeven waarom.
- Iemand wil niet meer met een persoon te maken hebben en wil niet aangeven waarom.
- Iemand krijgt erg veel aandacht van iemand met een specifieke taak in de gemeente.
- Iemand zondert zich regelmatig af met een ander gemeentelid.
- Iemand wil graag alleen de crèche of een andere kinderactiviteit leiden.
- Iemand praat vaak over onderwerpen die met seks te maken hebben.
- Belangrijk is in ieder geval om naar je intuïtie te luisteren. Heb je twijfels, spreek die dan uit.
- etc.

3. Een melding bij de plaatselijke vertrouwenspersoon volgens het plaatselijk meldprotocol.

Bron: PKN

8. Veelgestelde vragen

Welke status heeft de gedragscode?

De gedragscode is aangenomen door de kerkenraad van de Andreaskerk in Putten. Ze sluit nauw aan bij de gedragscode voor vrijwilligers én de *Beroepscode en gedragsregels voor predikanten en kerkelijk werkers*, zoals die beide zijn aangenomen door de Synode van de Protestantse Kerk in Nederland.

Met andere woorden: de gedragscode geldt voor alle vrijwilligers en professionals in de Andreaskerk. Waar de gedragscode ruimte voor interpretatie laat, kan altijd een beroep gedaan worden op de twee andere genoemde documenten.

De gedragscode in eenvoudige taal is een vertaling van de officiële gedragscode en bedoeld om die toegankelijker te maken. Ze heeft echter geen officiële status.

Wat is het verschil tussen vertrouwenspersonen en predikanten?

Natuurlijk hebben predikanten in veel gevallen ook een rol als vertrouwenspersoon. In veel gevallen zullen de vertrouwenspersonen voor hen eerder als adviseur dienen. Maar de vertrouwenspersonen kunnen ook de taak van een predikant overnemen. Dat is bijvoorbeeld zo als een predikant op de één of andere manier bij een casus betrokken is, als een predikant verwacht dat hij geen onafhankelijke positie kan innemen, of als een melder liever iemand spreekt die meer “op afstand” van het dagelijks gemeentelven staat.

Wat moet een kerkenraad doen?

Het is verstandig als een kerkenraad het thema veiligheid ten minste een keer per jaar uitgebreid aan bod laat komen. Dit kan bijvoorbeeld door de gedragscode te bespreken en te kijken welke consequenties dit heeft voor de gemeente.

Sowieso besluit de kerkenraad:

1. voor welke (categorieën) vrijwilligers een VOG verplicht is;
2. hoe kennismakingsgesprekken worden georganiseerd;
3. welke preventieve maatregelen in welke situaties nog meer worden genomen (bijvoorbeeld twee personen op één jeugdgroep).

Moeten organisaties die ons gebouw huren ook aan ons beleid voldoen?

Als het goed is, hebben dergelijke organisaties zelf beleid op het gebied van veiligheid.

Dat kun je ook contractueel afdwingen. Dat doe je in elk geval als je twijfelt of de organisatie een beleid heeft, en als het een organisatie is die met kwetsbare mensen of minderjarigen werkt. Neem dan in het contract op dat de organisatie het Andreaskerk Beleid op het gebied van Veilige Kerk overneemt of een eigen beleid voert dat ten minste gelijkwaardig is. Eventueel neem je daarbij een opsomming van de verschillende acties die we als Andreaskerk minimaal noodzakelijk vinden. Zet verder in elk geval ook in het contract dat de organisatie bij incidenten onmiddellijk alle relevante informatie over het incident met jou deelt.

Veelgestelde vragen over de VOG voor vrijwilligers

Waarom moeten vrijwilligers een VOG inleveren?

In de kerk kennen we elkaar goed en vertrouwen we elkaar. We baseren ons in onze omgang op de Bijbel en hebben op basis daarvan een [gedragscode](#) opgesteld. Toch is dat helaas niet altijd genoeg.

Mensen buiten de kerk stellen ons daar vragen over, en na al [het nieuws](#) van de afgelopen jaren is dat begrijpelijk. Zij willen bijvoorbeeld hun kinderen of hun (groot)ouders beschermen. Met een Verklaring Omtrent Gedrag kun je op een eenvoudige manier laten zien dat je in elk geval nooit bent veroordeeld. Met de rest van het preventiebeleid proberen we ervoor te zorgen dat er verder ook niets fout gaat.

Mag een vrijwilliger weigeren om een VOG in te leveren?

Ja dat mag. Om toch als een Veilige Kerk te kunnen blijven functioneren, moet de kerkenraad dan andere voorzorgsmaatregelen treffen. De vrijwilliger kan zijn/haar taak dan meestal niet meer op dezelfde manier doen als vroeger. Het kan bijvoorbeeld betekenen dat hij/zij altijd met zijn tweeën op huisbezoek gaat. Of dat de kindergroep voortaan in de grote zaal van 't Voorhuys of de kerkzaal moet plaatsvinden, zodat er anderen bij zijn. Het is dus zowel voor de vrijwilliger als jullie kerk makkelijker om gewoon een VOG in te leveren.

Voor welke vrijwilligersfuncties is een VOG nodig?

Een VOG is nodig voor de volgende vrijwillige functies:

- Beheerder
- Kerkrentmeester
- Ouderling
- Diaken
- Jeugdwerker
- Pastoraal medewerker
- Penningmeester
- Vrijwilliger Kerkelijk bureau
- HVD
- De autorijdienst
- Vertrouwenspersoon
- Leiding Alpha/ volwassencatechesatie

Ook professionals moeten in veel gevallen een VOG inleveren.

Moeten minderjarige vrijwilligers ook een VOG inleveren?

Dat hangt een beetje van de situatie af. Vaak zullen minderjarigen hun vrijwilligerswerk samen met een volwassene doen (officieel noem je dat "onder toezicht van een meerderjarige"). In dat geval is een VOG niet altijd nodig.

Vanaf een jaar of vijftien (soms iets eerder, soms iets later) kan het voorkomen dat iemand zelfstandig verantwoordelijkheid draagt. Dan kan het nodig zijn om een VOG aan te vragen.

Het is goed om het volgende te weten:

1. Een VOG geeft aan of je wel of geen strafblad hebt. Een strafblad krijg je pas als je ouder bent dan twaalf jaar en een misdrijf of ernstige overtreding begaat. Als je jonger bent dan twaalf heeft een VOG dus weinig zin.

2. Lichte overtredingen zoals fietsen door rood licht en HALT-straffen staan niet op je strafblad (je krijgt dan dus gewoon een VOG)
3. Meer over de VOG voor jongeren, plus een VOG-check, vind je op watdevog.nl (NB die site gaat eigenlijk over VOG's voor stages enzo. Dat soort VOG's kosten geld. De meeste VOG's voor vrijwilligers zijn gratis.)

Eén van onze vrijwilligers krijgt een nieuwe functie, moet hij/zij dan opnieuw een VOG inleveren?

Vaak wel. Bij een VOG wordt gericht gescreend. Bij een penningmeester kijkt de overheid dus naar andere dingen dan bij een jeugdwerkvrijwilliger.

Hoe lang is een VOG geldig?

In de Andreaskerk hebben we afgesproken dat een VOG vier jaar geldig is. Dat is net zo lang als de ambtstermijn van een ouderling of diaken.

Vrijwilligers die een andere taak gaan vervullen, moeten soms opnieuw een VOG inleveren.

Wat kost een VOG?

Voor de meeste vrijwillige functies in de Andreaskerk is een VOG gratis. Het criterium is dat er een afhankelijkheidsrelatie is en dat je in je functie te maken hebt met kwetsbare mensen (bijvoorbeeld minderjarigen, ouderen of mensen met een beperking).

Bij functies die niet aan dit criterium voldoen en bij professionele functies kost een VOG wel geld. Op de website van [Dienst Justis](http://DienstJustis) vind je de actuele kosten. Vrijwilligers kunnen deze kosten (via jou als contactpersoon) declareren bij het Kerkelijk Bureau.

Hoe gaat het aanvragen van een VOG?

Vrijwilligers die met een nieuwe functie beginnen, voeren eerst een kennismakingsgesprek met hun vrijwilligerscoördinator. Daarin bespreken ze de wederzijdse verwachtingen en komen ook de gedragscode en de VOG aan bod.

De vrijwilligerscoördinator bericht het Kerkelijk Bureau als het gesprek goed is verlopen en de vrijwilliger toestemming geeft voor het aanvragen van een VOG. De Andreaskerk Putten zet vervolgens de aanvraag voor de vrijwilliger klaar.

Zodra alles gereed is, ontvangt de vrijwilliger een mail van dienst Justis (dat is de screeningsautoriteit). Met behulp van DigiD kan de vrijwilliger nu zelf de aanvraag indienen. Als het goed is, ploft de VOG nu binnen 8 weken op zijn/haar mat.

De originele VOG stopt de vrijwilliger in een enveloppe en geeft deze af bij het Kerkelijk Bureau. Je kunt het ook per post sturen naar:

*Andreaskerk Putten
Kerkelijk Bureau
Voorthuizerstraat 14
3881 SH Putten*

Het Kerkelijk Bureau zal de VOG digitaal archiveren.

Hoe weet ik of de VOG is toegekend?

De VOG wordt in eerste instantie naar de vrijwilliger gestuurd. Dat gebeurt in de regel binnen acht weken.

Het Kerkelijk Bureau zal de VOG digitaal archiveren en de coördinator van jouw groep informeren dat het in orde is.

Waar kijkt de overheid naar bij een VOG aanvraag?

Bij een VOG-aanvraag, kijkt de overheid alleen naar het strafrechtelijk verleden. Een vrijwilliger zonder strafblad krijgt dus altijd een VOG.

Heeft de vrijwilliger wel een strafblad, dan kijkt de overheid onder andere of de overtredingen relevant zijn voor de specifieke functie. Ook houdt de overheid rekening met de zogenaamde “terugkijktermijn”. Meer hierover vind je op de website van [dienst Justis](#).

Een vrijwilliger die geen VOG krijgt, krijgt daar zelf bericht over. *De kerk hoort dus niets*. Als de vrijwilliger dat wil, kan hij/zij tegen deze beslissing in beroep gaan. Daarbij kan de vrijwilliger zich eventueel laten bijstaan door een advocaat.

HELP! Mijn vrijwilliger heeft geen DigiD, of geen e-mail, of geen internet, of...

DigiD zijn de inloggegevens waarmee je kunt inloggen bij diverse websites van de Nederlandse overheid. Een vrijwilliger zonder DigiD (of met een kwijtgeraakt DigiD) kan [hier kijken](#).

Eventueel kun je de VOG ook [zonder DigiD aanvragen](#). Hier zijn wel kosten aan verbonden en de vrijwilliger zal zelf naar het gemeentehuis moeten.

Veel gestelde vragen over de Vertrouwenspersonen

Wie zijn de vertrouwenspersonen?

Op de website van de Andreaskerk vind je wie de vertrouwenspersonen van De Andreaskerk zijn.

Wat gebeurt er als iemand contact opneemt met een vertrouwenspersoon?

Mailen

Stap 1

Als je een vertrouwenspersoon mailt zal zij terug mailen of bellen. Dat hangt af van wat je in je mail hebt aangegeven over het opnemen van nader contact.

In de meeste gevallen maak je vervolgens een persoonlijke afspraak. De vertrouwenspersoon kan zo nog beter met jou op zoek naar een goede oplossing voor wat je hebt meegemaakt of gezien.

Stap 2

Afhankelijk van wat je hebt meegemaakt, wordt besproken wat je kunt doen:

- Advies vragen. De vertrouwenspersoon vertelt welke mogelijkheden er zijn.
- Bemiddeling vragen. De vertrouwenspersoon helpt om met iemand in gesprek te gaan.
- Een melding doen bij de kerk. De vertrouwenspersoon schrijft op wat er is gebeurd, maar doet verder niets, tenzij de ernst van de situatie dat vereist. Maar altijd in overleg met jou.
- Een klacht indienen bij de kerk. De vertrouwenspersoon legt je uit hoe je een klacht kunt indienen.
- Een klacht of melding indienen bij de politie. De vertrouwenspersoon legt uit hoe dat gaat.
- Als je nog niet weet wat je wilt, denkt de vertrouwenspersoon met je mee.

Als je dat wilt, zal de vertrouwenspersoon contact met je houden en je begeleiden tijdens een klachtenprocedure.

Waarvoor kunnen mensen een vertrouwenspersoon mailen of bellen?

Je kunt contact opnemen met een vertrouwenspersoon als je ongepast, grensoverschrijdend gedrag hebt meegemaakt of gezien. Maar ook als je iets hebt gedaan dat ongepast is en daarover wilt praten.

Wat is ongewenst gedrag?

Ongewenst gedrag is gedrag waardoor mensen zich ongemakkelijk voelen. Als je dat voor het eerst meemaakt, denk je misschien dat het per ongeluk of onhandig is. Vaak kun je het wel ter sprake brengen. Als het vaker voorkomt, het er langzaam insluipt of opzettelijk gebeurt, kan dat heel vervelend zijn. Ongewenst gedrag is bijvoorbeeld gedrag waarbij iemand jouw lichamelijke grenzen overschrijdt. Maar ook intimidatie, pesten, diefstal of financiële misstanden horen bij ongepast gedrag.

Als Andreaskerk Putten willen we ons gedrag laten passen bij de boodschap van het christelijk geloof. Gedrag dat hierbij past, willen we bevorderen. Gedrag dat hiermee strijdig is en grenzen overschrijdt, willen we bestrijden. Daarom hebben we gedragsregels opgesteld, zie blz. 8.

Als iemand een klacht wil indienen, hoe gaat dat dan?

Als je een klacht wilt indienen, neem je eerst contact op met een van onze vertrouwenspersonen. Hij of zij legt je uit hoe de procedure verloopt. Daarna beslis je zelf wat je daarna wilt doen. Een klachtenprocedure kan ingrijpend zijn, ook voor jou. Daarom ondersteunt de vertrouwenspersoon je tijdens het proces.

Een eerste gesprek met een vertrouwenspersoon vindt anoniem plaats. Maar ook als je identiteit bekend is, is de vertrouwenspersoon aan geheimhouding gebonden.

Een klachtenprocedure in de kerk verloopt vertrouwelijk: alleen degenen die bij de behandeling betrokken zijn, weten wie je bent. Dit is een groot verschil met een juridische procedure die meestal van begin tot eind in de openbaarheid verloopt.

Als je besluit om je klacht ook aan de rechter voor te leggen, wordt de klachtenprocedure van de kerk opgeschort totdat de rechter uitspraak heeft gedaan.

Kunnen mensen ook iets melden, zonder een klacht in te dienen?

Ja, dat kan.

Als je een melding wilt doen, neem je contact op met een van de vertrouwenspersonen. Bij een melding wordt de situatie die je hebt gezien of meegemaakt geregistreerd, dat kan anoniem. Er volgt dan (afhankelijk van de ernst van wat je hebt gezien) meestal geen klachtenprocedure.

Wel kun je met de vertrouwenspersoon afspreken om een aantal vervolgesprekken te voeren. Ook kan de vertrouwenspersoon je doorverwijzen naar een externe vertrouwenspersoon.

Iemand vertelde mij dat hij/zij iets heeft gezien of meegemaakt. Wat moet ik er nu mee?

Het beste kun je deze persoon zo snel mogelijk doorverwijzen naar de vertrouwenspersonen, die ongetwijfeld meer kennis en ervaring op dit gebied hebben dan jij.

Dit kan anoniem en/of vertrouwelijk. De vertrouwenspersoon luistert naar het verhaal en helpt te bepalen wat de melder er het beste mee kan doen.

In gesprek met de vertrouwenspersoon kan hij/zij bijvoorbeeld besluiten om alleen een melding te doen of een klacht in te dienen. Ook kan de persoon besluiten om met iemand in gesprek te gaan. De vertrouwenspersoon kan daarbij ondersteunen en adviseren. Als de melder dat wil, kan de vertrouwenspersoon hem/haar ook in contact brengen met een externe vertrouwenspersoon.

Natuurlijk kun je ook zelf in contact treden met de vertrouwenspersoon. Zeker in situaties die ernstig lijken, kan dat geen kwaad. Realiseer je wel dat jij altijd “van horen zeggen” spreekt. Een melding van een direct betrokkene is daarom altijd meer bruikbaar.

Ik kreeg het verzoek of ik kan helpen als bemiddelaar. Hoort dat wel bij mijn taak?

Dat is begrijpelijk. Voor gemeenteleden ben jij waarschijnlijk zichtbaarder dan de vertrouwenspersonen. Toch hoort het niet bij jouw taak. Het beste kun je deze mensen in contact brengen met de vertrouwenspersonen. Zij hebben de specialistische kennis.

Als kerk zijn we er toch voor iedereen, dus ook voor mensen die beschuldigd worden? Hoe is dat geregeld?

De vertrouwenspersoon kan de beschuldigde helpen te bedenken hoe hij/zij het beste met de situatie kan omgaan. De vertrouwenspersonen kunnen hem/haar bijvoorbeeld in contact brengen met een externe vertrouwenspersoon. Ook kunnen ze optreden als bemiddelaar in een gesprek tussen beschuldigde en slachtoffer.

De vertrouwenspersoon kan ook een beschuldigde gedurende het hele proces bijstaan.

Bijlagen

Bijlage 1: Samenvatting proces VOG-aanvraag

Wie	Wat	Wanneer	Details
Kerkrentmeesters	Aanvraag toelating Regeling Gratis VOG	Aanvang invoering VOG- beleid	Benodigd: eHerkenning en KvK-nummer
VOG-coördinator	Aanvraag en administratie van VOG's	Continu proces	Verwerking van e- mailverzoeken via Justis
Vrijwilligers (bestaand)	VOG aanvragen met DigiD	Na ontvangst verzoek Justis (3 weken)	Indien geen VOG: rapporteren aan VOG- coördinator
Vrijwilligers (nieuw)	Informatieoverdracht en VOG-aanvraag	Bij aanmelding als vrijwilliger	Na kennismakingsgesprek, aanvraag via coördinator
Clubs/Geledingen	Voorlichting en toezicht op eigen leden	Bij elke nieuwe aanmelding en periodiek	Toezicht houden op wie verantwoordelijk is binnen elke club/geleding voor VOG-beheer
Kerkenraad	Publiek maken en bewaken preventiebeleid	Periodiek herhalen	Voorlichting geven aan alle geledingen en vrijwilligers over de werking en noodzaak van VOG's en beleid

Samenvatting van het proces

1. **Gratis VOG-aanvragen:** De procedure voor gratis VOG's verloopt via Justis. Hiervoor moeten de kerkrentmeesters zorgen voor eHerkenning en KvK-registratie. De VOG-coördinator regelt het versturen van de verzoeken.
2. **Nieuwe en bestaande vrijwilligers:** Nieuwe vrijwilligers worden geïnformeerd over het preventiebeleid en de VOG tijdens hun kennismakingsgesprek. Bestaande vrijwilligers moeten hun gegevens doorgeven voor de VOG-aanvraag.
3. **Aanvraagproces via Justis:** Vrijwilligers ontvangen een e-mail van Justis waarin ze de VOG kunnen aanvragen via DigiD. Het document wordt vervolgens per post verstuurd.
4. **Geldigheid en herhaalde aanvragen:** Een VOG is 4 jaar geldig, waarna een nieuwe aanvraag nodig is. Alle VOG's worden bijgehouden door de VOG-coördinator.

Bijlage 2: Gedragscode van de Andreaskerk Putten

Als Andreaskerk Putten willen we ons gedrag laten passen bij de boodschap van het christelijk geloof. Gedrag dat hierbij past, willen we bevorderen. Gedrag dat hiermee strijdig is en grenzen overschrijdt, willen we bestrijden.

Deze houding willen we in gedragsregels vormgeven voor de organisatie als geheel en voor elke professionele en vrijwillige medewerker – ambtsdrager of niet-ambtsdrager. We verbinden ons daarom nadrukkelijk aan de volgende gedragsregels. Hierop zijn we voor iedereen binnen en buiten onze kerkgemeenschap aanspreekbaar.

1. **Veilige omgeving**

We werken met elkaar en anderen aan een omgeving en een sfeer waarbinnen iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt. Zo creëren we een plek waar het goed verblijven en geloven is. Ook als deze gedragscode geen direct en duidelijk antwoord geeft, blijft dit de leidraad voor ons handelen.

2. **Respect**

We respecteren elkaar en anderen. We benaderen niemand op een manier die hen in hun geestelijke en lichamelijke waardigheid en integriteit aantast. Dit geldt in het bijzonder voor minderjarigen en andere kwetsbaren. Extra zorgvuldig zijn we bij pastorale en diaconale contacten.

3. **Privacy**

We dringen niet verder door in het privéleven van mensen dan functioneel noodzakelijk is. Bovendien zijn we terughoudend met het binnengaan van ruimtes waar mensen zich om privéredenen bevinden. Dat geldt zowel in onze eigen gebouwen als elders – bij kleedkamers, slaapkamers, sanitaire ruimtes en dergelijke.

4. **Geheimhouding**

We gaan zorgvuldig om met de gegevens die we van elkaar en anderen ontvangen. We houden geheim wat ons in vertrouwelijkheid is meegedeeld en overleggen hierover alleen als de betrokkene daar geen bezwaar tegen heeft. Als geheimhouding schadelijk of gevaarlijk is voor betrokkene of anderen, of als de wet anders eist, vervalt deze regel.

5. **Lichamelijke integriteit**

We raken elkaar en anderen niet aan op een manier die ongewenst is of waarvan je kunt verwachten dat die seksuele of erotische gevoelens kan oproepen. Ook in ons taalgebruik vermijden we dit. We spreken af dat alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen een meerderjarige medewerker en minderjarige tot 16 jaar onder geen beding geoorloofd zijn.

6. **Persoonlijke integriteit**

We respecteren de rechten die ieder mens heeft vanuit wetgeving of geloof. We vermijden elk gedrag (verbaal en non-verbaal) dat bij anderen gevoelens oproept van agressie, geweld, discriminatie, pesten of buitensluiting.

7. Geld en bezittingen

We vermijden elke vorm van belangenverstrengeling, in het bijzonder op financieel terrein. Met giften gaan we zorgvuldig om, zowel bij het aannemen als doorgeven. Grote giften weigeren we of bespreken we met het bevoegd gezag (diaconie/ kerkrentmeesters) voordat we ze aannemen. We gaan eerlijk en integer om met de eigendommen die niet van onszelf zijn, maar van een ander of van de kerk als organisatie.

8. Onderlinge zorg

We zetten ons in om elkaar en anderen te beschermen tegen elke vorm van ongewenst gedrag. We spreken elkaar daar actief op aan. Bij ongewenst gedrag of als we twijfelen over gedrag van onszelf of een ander, zoeken we contact met een vertrouwenspersoon van de Andreaskerk voor nader beraad. Dat doen we ook bij gedrag waarvan we zeker weten dat het strijdig is met deze gedragscode.

Besproken op ____ - ____ - _____

Naam vrijwilliger

Handtekening

Bijlage 3: Functieomschrijving vertrouwenspersonen in de Andreaskerk in Putten

1. Achtergrond en context

De hervormde gemeente Andreaskerk in Putten kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad gaat hiervoor beleid opstellen, waar vertrouwenspersonen onderdeel van zijn.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen. Vertrouwenspersonen zijn de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

Er zijn twee vertrouwenspersonen, een man en een vrouw. Gemeenteleden hebben daardoor een keuze wie ze willen benaderen. De vertrouwenspersonen hebben daardoor iemand om mee te overleggen en samen te werken.

De vertrouwenspersonen volgen het meldprotocol (PKN-model voor gemeenten bij meldingen over grensoverschrijdend gedrag). Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Zij doen geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat zij niet aan waarheidsvinding doen, zij gaan niet zelf op onderzoek uit, zij zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat, zij zijn geen aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt en ondersteunen die persoon.

De vertrouwenspersonen zijn bekend met de Andreaskerk, maar zijn geen onderdeel van de kring van taakdragers en kerkbestuur. De vertrouwenspersonen werken in opdracht van, maar niet namens de kerkenraad. Zij kunnen onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

De vertrouwenspersonen overhandigen een VOG aan de kerkenraad. De kerkenraad vergoedt eventuele kosten, ook voor bijvoorbeeld opleiding.

2. Taken

Voorlichting en preventie

- Zichtbaar zijn in de gemeente.
- Aanjager zijn van praten over 'veilige gemeente' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren

- Alert zijn op signalen van mogelijk misbruik, zie meldprotocol.

Opvang en begeleiding

- Eerste aanspreekpunt en steun voor mensen uit de gemeente die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er in de gemeente gebeurt of waar ze zich zorgen over maken.
- Bij strafbare feiten de politie op de hoogte brengen wanneer melder daar niet toe in staat is of bij een levensbedreigende situatie.
- Meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden, zie meldprotocol.
- Op verzoek van en met instemming van de melder deze vertegenwoordigen.

Informeren en adviseren

- Melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten.
- Zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via Langzs).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling

- Volgen van relevante cursussen, bijwonen van regionale intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten.
- Bijhouden van een persoonlijke registratie.
- Vanuit deze registratie jaarlijks rapporteren aan de kerkenraad waarbij omstandigheden en personen onherkenbaar zijn, de rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.

3. Profiel van de vertrouwenspersoon

Kennis en vaardigheden

- HBO of WO werk- en denkniveau.
- Professionele gespreksvaardigheden.
- In staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek.¹
- In staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen.
- Communicatief vaardig.
- Aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing).
- Kennis van de sociale kaart, waaronder SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie.
- Kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken

- Integere en evenwichtige persoonlijkheid.
- Luisterende en respectvolle houding.

¹*Afweging bij conflict van plichten: U moet de geheimhouding niet al doorbreken als een van de criteria van toepassing is, maar pas als ze allemaal van toepassing zijn:*

- *U heeft alles gedaan om toestemming van betrokkene te krijgen dan wel u bent ervan overtuigd;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat het vragen van toestemming schadelijk is;*

- *U weet voor betrokkene of voor derden geen andere weg om tot een oplossing te komen dan door het doorbreken van de geheimhouding;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat geheimhouding voor betrokkene(n) of derden aanwijsbare en ernstige schade of gevaar oplevert;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat het doorbreken van de geheimhouding de schade aan betrokkene(n) dan wel aan derden voorkomt of beperkt;*

- *U doorbreekt de geheimhouding slechts zover als nodig is om het gevaar af te wenden of de schade te voorkomen; - U komt in gewetensnood als u de geheimhouding handhaaft.*

- Empathisch vermogen.
- Betrouwbaar.
- Onbevooroordeeld, open en neutraal.
- Inzicht in eigen handelen en reflectief.
- Kan flexibel inspelen op wisselende situaties.
- Grenzen kunnen stellen aan wat een ander mag verwachten en verwachtingen kunnen managen.
- Lid van de Protestantse Kerk in Nederland.

4. Formalisering

Dit document is gebaseerd op het hiervoor beschikbare model van de PKN.

Gezamenlijk vastgesteld tijdens de vergadering van de kerkenraad op 25 januari 2023.

Vertrouwenspersonen

Namens kerkenraad

Scriba

voorzitter

Putten,